

PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM STANISŁAWA JACHOWICZA
W FURMANACH
W ROKU
SZKOLNYM 2012/2013, 2013/2014

Uchwała nr 9/2012 Rady Pedagogicznej Szkoły Podstawowej im. Stanisława Jachowicza w Furmanach z dnia 4 grudnia 2012 r.

Program Profilaktyczny Szkoły Podstawowej uzupełnia program wychowawczy. Celem jest wspomaganie wszechstronnego i harmonijnego rozwoju ucznia, wzmocnienie czynników ochronnych przy jednoczesnej redukcji czynników ryzyka. Formy i sposoby działań zakresu profilaktyki dostosowane są do wieku uczniów. Program ten kierowany jest do każdego ucznia, zarówno zdolnego jak i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, potrzebującego pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz materialnej. Program odpowiada na realne problemy i zagrożenia pojawiające się w szkole, klasie szkolnej i środowisku. Zakładamy, że dzięki naszemu zaangażowaniu każdy z uczniów poradzi sobie w trudnej sytuacji i osiągnie sukces na miarę swoich możliwości.

Założenia szkolnego programu profilaktyki

- aktywizacja i integracja uczniów przy realizacji wspólnych zamierzeń
- rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wyjść itp.
- podejmowanie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych przez samorząd uczniowski, współorganizowanie imprez ogólnoszkolnych i charytatywnych
- uczulanie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych
- włączanie w miarę możliwości rodziców do realizacji zadań wychowawczych
- udział w konkursach, prezentowanie dorobku na forum szkoły i w środowisku lokalnym
- stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów
- dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń
- dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie niekorzystnym zachowaniom.

Cele szczegółowe programu

- **Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią**
 - Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w szkole.
 - Zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.
 - Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych.
 - Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.
 - Systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie.
 - Uczucie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasie szkolnej, sali gimnastycznej, boisku szkolnym.
 - Uwzględnienie profilaktyki uzależnień: palenie papierosów, picie alkoholu, zachowania agresywne.

➤ **Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole**

- Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole.
- Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych.
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji.
- Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych. Wzbudzanie empatii, tolerancji i zachowań prospołecznych.
- Pedagogizacja rodziców.

➤ **Rozwijanie umiejętności współzycia społecznego**

- Przedstawienie zasad i reguł współzycia w klasie i szkole.
- Edukacja prawna uczniów.
- Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.
- Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.

➤ **Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia**

- Propagowanie zdrowego trybu życia.
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- Uświadomienie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy.
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą.
- Poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia

➤ **Profilaktyka uzależnień**

- Asertywność.
- Profilaktyka palenia papierosów.
- Profilaktyka picia alkoholu.
- Profilaktyka narkomanii, lekomanii, uzależnienia od komputera.
- Rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków.
- Wdrażanie wybranych programów profilaktycznych

➤ **Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju**

- Uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości.
- Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.
- Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań.
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.

➤ **Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach**

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.
- Wdrażanie metod asertywnych.
- Umiejętne szukanie pomocy.

Zadania profilaktyczne nauczycieli szkoły podstawowej

- zwracanie- podczas dyżurów- szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: ubikacje, schody, itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły,
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych

- diagnozowanie i uwzględnianie występowania różnic w dojrzałości dzieci na każdym poziomie nauki, a w szczególności rozpoczynających edukację szkolną,
- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych,
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu i picia alkoholu, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,

- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości.

Zadania profilaktyczne zespołu do spraw profilaktyki i wychowania

- koordynacja KIPU, PDW, IPET
- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych,
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza,
- pedagogizacja rodziców,

Zadania profilaktyczne rodziców

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców :

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą oraz sumiennie realizowało obowiązek szkolny.
- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z dyrektorem szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę mających na celu doskonalenie metod wychowawczych.
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

Formy realizacji programu profilaktycznego

- W realizacji programu łączącego wychowanie, nauczanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów wykorzystuje się:
 - a) przedmioty nauczania,
 - b) godziny do dyspozycji wychowawcy klasy,
 - c) zajęcia sportowe,
 - d) zajęcia pozalekcyjne,
 - e) uroczystości klasowe, szkolne,
 - f) imprezy środowiskowe.Metody np.: ankiety, rozmowy, obserwacje wykorzystane w ewaluacji wyników będą z charakteru działań, warunków i okoliczności w których te działania są realizowane.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

L.p.	Zadanie	Cele	Zadania, sposób realizacji	Odpowiedzialni
1.	Profilaktyka uzależnień	<p>Dostarczanie wiedzy o szkodliwości palenia papierosów, picia alkoholu i zażywania narkotyków.</p> <p>Uczenie podejmowania decyzji ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności odmawiania.</p> <p>Nabycie praktycznych umiejętności umożliwiających samostanowienie i obronę własnych praw.</p> <p>Propagowanie świadomego wybierania programów TV i racjonalnego korzystania z komputera</p>	<p>Godz. wychowawcze, lekcje przyrody, języka polskiego, środowiska, konkursy plast.</p> <p>Realizacja programów „Spójrz inaczej”, „Dziękuję, nie palę”, „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Omówienie regulaminu korzystania z pracowni komputerowej.</p> <p>Udział w przedstawieniu profilaktycznym</p> <p>Pogadanki i rozmowy na temat umiejętności odmawiania i podejmowania właściwych decyzji w sytuacjach trudnych</p> <p>Działalność SK PCK.</p>	<p>Wychowawcy, n-le poszczególnych przedmiotów, opiekun PCK,</p>
2.	Kształtowanie umiejętności interpersonalnych	<p>Uczenie umiejętności radzenia sobie z emocjami.</p> <p>Wzmacnianie poczucia przynależności do grupy klasowej.</p> <p>Ćwiczenia umiejętności wczuwania się w położenie innej osoby.</p> <p>Organizowanie pomocy uczniom mającym problemy w szkole i w domu.</p> <p>Kształtowanie właściwych postaw uczniów poprzez ukazywanie odpowiednich wzorców.</p> <p>Kształtowanie poprawnej komunikacji.</p>	<p>Pogadanki, dyskusje, praca w grupach,</p> <p>Organizowanie pomocy koleżeńskiej – koła samopomocy uczniowskiej w klasach.</p> <p>Organizowanie różnorodnych kół zainteresowań. Udział w przedstawieniu teatralnym poświęconemu tolerancji i szacunkowi wobec innych.</p> <p>Wyjazdy, wyjścia, wycieczki, biwaki, ogniska, imprezy szkolne i pozaszkolne</p> <p>Integrowanie uczniów na zajęciach</p>	<p>Wychowawcy, opiekun PCK, n-le poszczególnych przedmiotów,</p>

		Wzmacnianie poczucia własnej wartości	wychowawczych (np. zaufaj drugiej osobie, mówimy sobie miłe rzeczy) i uroczystościach szkolnych, przedstawianie inscenizacji i bajek z morałem. Zajęcia z wychowawcami.	
3.	Eliminowanie przejawów agresji i przemocy w szkole.	<p>Wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za mienie własne i społeczne. Przeciwdziałanie i redukcja agresji (fizycznej, psychicznej) w szkole, w domu i środowisku lokalnym.</p> <p>Uczenie alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów. Kształtowanie umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami.</p> <p>Kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów Podnoszenie kultury słowa, eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia.</p> <p>Działania informacyjno – profilaktyczne na rzecz środowiska, szkoły i indywidualnych osób.</p>	<p>Dyżury nauczycieli podczas przerw. Spotkania ze specjalistami na temat zjawiska agresji wśród uczniów. Indywidualne spotkania z rodzicami. Pedagogizacja rodziców</p> <p>Pogadanki, rozmowy, lekcje, przedstawienie teatralne. Pogadanki, dyskusje, scenki rodzajowe, plakaty.</p> <p>Prowadzenie klasowych zeszytów uwag. Zajęcia w kołach zainteresowań, udział w konkursach recytatorskich, ortograf., polonistycznych, teatralnych. Umieszczenie na gazetce szkolnej wykazu instytucji, do których można się zwrócić z prośbą o pomoc.</p>	Dyrektor, dyżurni n-le, wychowawcy,

4.	Promowanie zdrowego trybu życia oraz zachowania zasad bezpieczeństwa podczas zabaw	Zwiększenie bezpieczeństwa w miejscach szczególnie zagrożonych (w szkole, domu i w drodze do szkoły). Propagowanie zdrowego trybu życia i odżywiania.	Realizacja zasad bezpiecznej drogi do szkoły; spotkanie z policjantem, pogadanki, lekcje. Rozwijanie aktywności fizycznej u dzieci, rozwój i zaspokajanie potrzeb ruchowych, wdrażanie zasad bezpiecznej zabawy na placu zabaw Wyrobienie nawyków bezpiecznej zabawy. Udział kl. I w programie ogólnopolskim „Klub bezpiecznego Puchatka” Działalność szkoły w ramach szkoły promującej zdrowie i PCK (apele, przedstawienia, prelekcje, konkursy). Udział w programie ogólnopolskim „Szlanka mleka”, „Owoce w szkole”, „Jem kolorowo”. Fluoryzacja, akcja mycia zębów przez uczniów kl. I.	Dyrektor, wychowawcy, n-le, opiekun PCK, pielęgniarka,
5.	Współpraca z rodzicami i instytucjami oraz organizacjami zajmującymi się profilaktyką uzależnień. Wspieranie dzieci w trudnej sytuacji materialnej.	Pogłębienie współpracy z rodzicami. Podniesienie świadomości rodziców na temat uzależnień	Udział rodziców w prelekcjach dotyczących uzależnień; ulotki dla rodziców, plakaty, uroczystości – imprezy szkolne. Uczniowie z kl. I-IV objęci programem MEN „Wyprawka szkolna”. Korzystanie z obiadów refundowanych przez GOPS w Gorzycach, stypendia socjalne.	Dyrektor, n-le, GOPS w Gorzycach

6.	Podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy i postępowania w razie wypadku	Zaznajomienie z zasadami udzielania pierwszej pomocy Zdobycie umiejętności postępowania w nagłych wypadkach Nabycie umiejętności powiadamiania odpowiednich służb ratownictwa	Zajęcia z wychowawcami, lekcje przyrody. Praktyczna nauka udzielania pierwszej pomocy.	Wychowawcy, n-l przyrody, opiekun PCK
7.	Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	Praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych Wzbudzanie motywacji do nauki Obserwacja i eliminowanie trudności edukacyjnych uczniów, wspieranie i wspomaganie rozwoju uczniów	Zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu w tym także zagrożonych ryzykiem dysleksji Zajęcia logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami rozwoju mowy Zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych Zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów (kółko j. angielskiego, ogólnorozwojowe w kl. I-III) Praca w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzenie KIPU oraz Planów Działań Wspierających Realizacja projektu <i>Indywidualizacja procesu nauczania</i> Realizacja zajęć „kartowych”.	Dyrektor, logopeda, nauczyciele, wychowawcy,

7.	Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym Pomoc psychologiczno-pedagogiczna	Praca z uczniem o specyficznych potrzebach edukacyjnych Wzbudzanie motywacji do nauki Obserwacja i eliminowanie trudności edukacyjnych uczniów, wspieranie i wspomaganie rozwoju uczniów	Zajęcia dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w czytaniu i pisaniu w tym także zagrożonych ryzykiem dysleksji Zajęcia logopedyczne dla dzieci z zaburzeniami rozwoju mowy Zajęcia dla dzieci z trudnościami w zdobywaniu umiejętności matematycznych Zajęcia rozwijające zainteresowania uczniów (kółko j. angielskiego, ogólnorozwojowe w kl. I-III) Praca w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, prowadzenie KIPU oraz Planów Działań Wspierających Realizacja projektu <i>Indywidualizacja procesu nauczania</i> Realizacja zajęć „kartowych”.	Dyrektor, logopeda, nauczyciele, wychowawcy,

--	--	--	--	--